

2017-04-26

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Remissvar: Havs- och vattenmyndighetens författningsförslag "Tydligare regler för små avloppsanläggningar" med tillhörande konsekvensanalys

Miljö- och energidepartementets dnr M2016/02191/Nm

Bakgrund

VIVAB (Vatten & Miljö AB, Falkenberg och Varbergs kommun) har tagit del av Miljö- och energidepartementets remiss rörande förslag om nya regler för färre än 200 personer/personequivalerter (pe). I rapporten lämnas ett författningsförslag som innebär ändring av befintliga bestämmelser i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (1998: 899) (FMH) samt förslag på kompletterande bestämmelser för små avloppsanläggningar.

Synpunkter

VIVAB ställer sig bakom Svenskt Vattens yttrande men vill särskilt trycka på de av Svenskt Vattens punkter som tas upp i bilaga 1.

Sammanfattning

Föreslagna föreskrifter bör endast avse enskilda avlopp enligt vattentjänstlagens definition. VIVAB anser även att Naturvårdsverket även fortsättningsvis ska ansvara för kommunala avlopp för färre än 200 pe.

VIVAB anser likt Svenskt Vatten att föreskrifter kombinerat med extra höga krav och undantagsmöjligheter skapar rättsosäkerhet.

Förslaget om certifierad kontroll av installation utöver tillsyn bör tas bort, likaså skatt eller avgift på allmänna anläggningar. Krav med vitesmöjligheter finns redan.

2017-04-26

Miljö- och energidepartementet
103 33 Stockholm

Förslaget om begränsning via dygnsbelastning på små allmänna avloppsanläggningar bör strykas då toppar vid snösmältning, skyfall och evenemang är omöjliga att påverka. Belastningen på den allmänna anläggningen bör därför regleras som årsflöde.

Förslag på att tillstånd ska tidsbegränsas med högst fem år bör utgå då detta skapar extra byråkrati och då avloppsanläggningen inte hinner förändras nämnvärt under denna tid.

Med vänliga hälsningar

Vatten & Miljö i Väst AB, VIVAB

Margareta Björksund-Tuominen
VD VIVAB

2017-04-26

BILAGA 1

Vi avstyrker krav som omfattar allmänna avlopp. De föreslagna föreskrifterna bör avgränsas till enskilda avlopp. HaV:s problem- och konsekvensbeskrivningar handlar om enskilda avlopp, i huvudsak från enstaka hushåll. Miljöbalkens möjligheter att i delar ställa högre eller andra krav på de som bedrivs yrkesmässigt är inte beaktade. Potentialen att minska mängden utsläpp från allmänna avloppsanläggningar för färre än 200 personer är mycket liten.

Vi föreslår att Naturvårdsverket meddelar särskilda föreskrifter om kommunala avlopp för färre än 200 personer efter att ha utrett behovet av och förutsättningarna för sådana. De kommunala små avloppen har mer tekniskt och rättsligt gemensamt med större avlopp och de drivs med samma personal och kompetens som andra allmänna avlopp och samordnat med övriga vattentjänster.

Svenskt Vatten anser att begreppet enskilda avlopp är både glasklart och ändamålsenligt och delar inte HaV:s uppfattning att det är otydligt och förvirrande.

Vi föreslår att föreskrifterna enbart reglerar minimikrav istället för att kombinera minimikrav med extra höga krav med undantagsmöjlighet vilket gör resultatutfallet osäkert.

Vi avstyrker förslaget om certifierad kontroll av installation och drift av alla små avlopp. Är kraven så utformade att alla enskilda och allmänna anläggningar måste kontrolleras av ett extra organ utöver tillsynen för att kraven ska kunna följas bör kraven modifieras. Eftersom ett certifieringssystem ska bemannas finns risk för att konkurrensen om en redan begränsad tillgång till VA-kompetens ökar. Vi föreslår att Naturvårdsverket istället reglerar skötseln av yrkesmässigt bedrivna allmänna avlopp med stöd av sitt bemyndigande i 1 § i förordning (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll.

Vi avstyrker även förslaget om en skatt/avgift om denna ska avse allmänna avloppsanläggningar. Anläggningar som inte uppfyller krav i regler bör inte betraktas som beskattningsbara tillgångar och det föreslås inte någon tjänst som en avgift ska finansiera. Förslaget utgör snarare en sanktion än ett ekonomiskt styrmedel. Vitesmöjligheten finns redan. Förslagets byråkrati motverkar vad skatten/avgiften avser att stimulera.

2017-04-26

Svenskt Vatten motsätter sig införandet av en skatt/avgift som riktas mot allmänna avlopp för färre än 200 pe. Det är svårt att läsa ut ur rapporten om skatten/avgiften ska riktas på det viset när HaV genomgående använder samlingsbegreppet små avlopp. Vi finner det dock märkligt att beskatta anläggningar som inte följer regler. Sådana brister bör inte betraktas som tillgångar som kan beskattas. Vi förstår heller inte vilken tjänst som en avgift på undermåliga avlopp skulle finansiera. Avgifter som inte täcker kostnaderna för en offentlig tjänst utgör en skatt enligt gällande rättspraxis. Den föreslagna skatten/avgiften utgör snarare en sanktion än ett ekonomiskt styrmedel. Vitesmöjlighet finns redan.

Definitioner

Avloppsanläggning: HaV:s definition bör stämma överens med definitionerna i 2 § vattentjänstlagen om HaV:s föreslagna föreskrifter ska omfatta allmänna små avlopp.

Delar av HaV:s definition avser både privata och allmänna spillvattenledningar. Den i 2 § vattentjänstlagen definierade förbindelsepunkten som ska tillhandahållas enligt 12 § vattentjänstlagen utgör gränsen mellan en allmän VA-anläggning och en privat VA-installation.

Hushållspillvatten och spillvatten: Båda definitionerna inkluderar spillvatten från kontor, restauranger och andra verksamheter och inrättningar. HaV uppger sig samtidigt ha avgränsat sitt förslag (sid 20) så att reglerna inte tar hänsyn till att små verksamheter som frisörer och bagerier etc. är anslutna.

Att HaV gett ut Allmänna råd och har dessa som motiv för att regeringen ska vidga såväl HaV:s ansvar och avloppsreglerna till allmänna avlopp finner vi märkligt.¹² Vi anser att det saknas behov av att råda bot på någon slags begreppsförvirring som HaV hävdar finns.¹³ Svenskt Vatten anser att begreppen enskilda och allmänna avlopp är såväl glasklara som funktionella och att det är enkelt att avgränsa storlek i personekvivalenter på vardera av dessa slagen av avlopp och differentiera kraven efter både storlek och huvudmannaskap.

Ny 12 a § - otydlig paragraf som kan slå fel

HaV redovisar inte någonstans i rapporten om de höjda utsläppskraven ska knytas till enskilda fastigheter eller till utsläppspunkten för avloppsvattnet. Den aspekten får betydelse om fastighetsägare ansluter sig till en allmän avloppsanläggning eller gemensam enskild sådan för upp till 200 pe som leder bort, renar och släpper ut avloppsvattnet till en annan plats och recipient. Svenskt Vatten anser att utsläppsplatsen måste avgöra kravnivån på anläggningen, inte avloppsanläggningens eller fastighetens geografiska placering. Det är bara utsläppsplatsen som kan knytas till miljö kvalitetsnormer och till risker för grannar.

2017-04-26

13 § - dygnsflöde är för begränsande

Punkten 3 förutsätter att belastningen på allmänna små avloppsanläggningar för upp till och med 200 pe ska begränsas med ett dygnsflöde i ett tillstånd. Svenskt Vatten avstyrker förslaget.

Ett dygnsflöde är en oflexibel begränsning. Det måste finnas utrymme för de som bor på små orter att ordna evenemang eller annan verksamhet under ett eller några dygn och att då kunna öka flödesbelastningen. Dygnsflöde ger heller inget utrymme för tillfälliga flödestoppar vid exempelvis kraftiga skyfall eller snösmältning. Samma begränsning till dygnsflöde återkommer i 14 § tredje punkten. Vi anser att belastningen på en allmän anläggning för fler än 25 pe men färre än 200 pe bör regleras som årsflöde.

Som HaV definierat begreppet avloppsanläggning kommer punkten 4 i den föreslagna bestämmelsen innebära att en liten flyttning av en privat eller allmän avloppsledning på respektive utanför privat mark kräver tillstånd. Svenskt Vatten avstyrker detta. Kravet skapar byråkrati och hinder utan nytta för miljön, exempelvis om en allmän ledning måste flyttas i sidled för att lämna utrymme för annat allmännyttigt, exempelvis för dricksvatten, dagvatten, el- och fiberkabel eller för anläggningsarbeten ovan jord som riskerar avloppsledning under jord om dessa inte först flyttas.

Ny 16 a § - stryk andra stycket

Andra stycket om att prövningsmyndigheten kan ställa krav som går utöver vad föreskriften reglerar bör slopas. Det är en självklarhet att 2 kap. miljöbalken medger detta, men det blir märkligt att bestämmelsen avgränsar den möjligheten till totalkväve och till minst 50 % reduktion. Föreskrifterna bör genomgående reglera minimikrav som kan höjas i enskilda fall när lokala omständigheter motiverar det.

Ny 19 § - avgränsa regeln till enskilda avlopp

Bestämmelsen om att ett tillstånd ska tidsbegränsas men till högst fem år bör avgränsas till enskilda avlopp. Tillstånd enligt 9 kap. 6 § för stora allmänna avloppsanläggningar är tidsbegränsade för betydligt längre tid och ofta inte alls. HaV:s förslag innebär en onödig byråkrati för anläggningar som drivs yrkesmässigt i allmän regi vars sammantagna miljöpåverkan är liten.

Naturvårdsverkets bör ansvara för alla avlopp som är allmänna. Verket bör få i uppdrag att kartlägga och utreda behovet och förutsättningarna för föreskrifter för allmänna avlopp för upp till och med 200 pe.

